

RIDDAR ULFS LÖFTE.

Jag dristade tala, åt herranom lova hans tempel sju gyllene stakar och ljus. I ängst jag talade. — Glimmar min själ. ej ännu till ångslan och lust i mitt hus?

När murbräckor gingo och pilskurar stänkto, jag edfäste löftet och band mina ord. Så köpte jag liv och klenoden, som blänkto med fager och däränd glans på mitt bord.

Nu sover all jorden och måndimmar bölja kring kalkvita murkrön, där kajorna bo. — Var vill jag mig dölja? — Som välnader följa mig ederna, brutna lik löfte och tro.

Jag driver dem undan med dryckjom och gille och Hännarens ljus stråla högt i min sal. Men märkvärdt jag drömmar, när glamma jag ville, att templet jag störtar från kor till portal.

Vi fräste du, Herre, mitt liv utav många mot guld, som min lust skall förhålla ditt hus? Tag själv dina ljus — eller sigat de fångat min meneds och mörkonatts gyllene ljus.

ADOLF JOHANSSON.

HELEN PEGEL

Av Ellen Key

Ett framsteg eller en återgång i kvinnofrågan

I sin nya bok om Pan-Eros — Der Keizer von Soana — har Gerhard Hauptmann nått den antika anda och still utan vilka den sexuella erotiken icke faller inom konstens område. Med statuarisk fasthet framträdde den sköna unga kvinnan, som för honom synes vara "den sylviska gudinnan, som avfall från Gud för att helt skänka sig åt människan, åt mannen? — Hon steg upp ur världens djup och steg förbi den spörjande — hon stiger och stiger i evighet som den i vars händer himmel och helvete utan nåd äro utvårdade."

Medan vi denna vår från många håll fått vittnesbörd om de beundrade Hauptmanns mästerverk dikt väckt hos svenska manliga älskare, har jag ej funnit någon, som ens synes ha märkt en svenak bok som på annat sätt vittnar om samma eviga makt.

En mycket originellare bok än någon hos oss på länge skrivit om "all-betvingsaren" Eros. Boken är Helena Pegel. Vilken svensk kvinna skrev den utom samma utredare Carl-August Bolander, som i Georg Vrede gör till hånligt en av de främsta i livet, som på ett eller annat sätt gå under av den oödetynd, som vilar på envar, född med "en stjärna till hjerta". Han visar där den tragik, det inebär, för en man att värda människa i en värld, där just nu den karska manligheten hemför alla segrar.

Helena Pegel är en bok om den motsatta dragten: den visar en kvinnan inom sig. Kvinnan, som trolig för i den mänskliga sidan av sin varelse, ja, nätt längre än de flesta män, men dock icke märkt döda kvinnan inom sig. Kvinnan, som törstar efter den lyckan, de obetydligaste varelser kunna nå ifall de behaga människans ögon, men efter vilken kvinnor förgäves trånat, betydande kvinnor för vilka själva världsrörelse endast blir "en smula buller omkring deras hjerta."

Detta rykte, för vilket så många kalla, ärolystna kvinnor skulle ge sitt liv, hindrar ej en kvinna som Helena Pegel att ta sitt liv, emedan ett vanligt kvinnode — det att kunna väcka kärlek då hon älskar — för henne var en livsfråga, av ödet besvarad med nej. Författaren har haft det oerhörda modet att på ett så övertänkt sätt, som i litteraturen söka det välgående icke endast det välgörande, det allvarliga, icke endast det äventyrliga, det uppenbarande, icke endast det underhållande, böra stanna vid C. A. Bolanders böcker. Georg Vrede har fått glans och glöd av den eviga mannaviljan att förnya världen, att frälsta människan. Helena Pegel är den kvinnliga motbilden till detta evigt manliga, hon uppenbarar såsom ännu utmärkt den väsentliga kvinnovilljan: att göra sina mest egentliga livsmöjligheter till liv.

Boken har även ett andrahandsvärde, såsom bild ur de senaste årens Stockholmsliv och tidsstämningar. Ur denna synpunkt har den troligen intresse även för ovan nämnda stora krets, den inom vilken största nöjet av en bok består i att utleta "vem som är vem". Men ömma hjärtan och seende ögon finnas även och för dessa är boken skriven. De komma att med särskild vägenhet följa vår ny bok av författaren till Svenska diktare, Georg Vrede och Helena Pegel.

Den mig personligt obekante författaren synes mig vara en av de diktare, jag väntar på, som ej äro författare, utan endast människor, dem en pennfläder fallit i handen någonstades upp på vidderna. Strand, Alvastra, juni 1918.

Hans hustru har blivit botad. "Under tre veckor", skriver herr Chas. Hemmerling i Haas, Man., "kunde min hustru ej lämna sängen, men hon blev fullständigt botad genom användandet av Dr. Peters Kuriko; hon är nu så kry att hon kan hjälpa mig med arbetet i gården." Detta botemedel säljes ej genom apotekare; det furneras allmänheten direkt av fabrikanterna, Dr. Peter Fahny & Sons Co., Chicago, Illinois.

Levereras tullfritt i Canada.

Mycket mera effektivt än klibbiga flugfångare. Ren att hantera. Säljs av apotekare och specialhandlare över allt.

WHEN USING WILSON'S FLY PADS READ DIRECTIONS CAREFULLY AND FOLLOW THEM EXACTLY.

Canadensare

Av Gunnar Cederschöld

Brittiska fronten i maj. De canadensiska krigarnas rykte har länge sedan nått till Ultima Thule. Gång på gång ha de nämnts i de officiella brittiska rapporterna, alltid med lovord, alltsedan deras första stora strid under andra Ypreslaget i april 1915.

De voro då en enda division, nyss landad i Frankrike. En av deras allra tidigaste krigserfarenheter blev tyskarnas första oväntade experiment med giftgas. Det var ett hårt prov för en ny armé, där varken officerare eller män hade någon krigserfarenhet. Men canadensarna stodo provet och höllo.

Vid Paschendaele förlorade de för första och enda gången mark till tyskarna — men togo den tillbaka igen. Fältmarskalk French tackade dem i ett personligt budskap: "Canada saved the day". Den andra canadiska divisionen kom till Frankrike i september 1915 och debuterade i de förbittrade striderna om min-kratrar vid St. Eloi.

3:de divisionen tog del i bataljerna vid Hooge—Ypres-vägen och fick där pröva ett av de hårdeste bombardemang några trupper utstätt.

Men det tog tydligen inte något nämnvärt på deras nerver, ty tio dagar efteråt kunde de utföra en av de mest glänsande konterattackerna i hela detta krigets historia.

Då den fjärde divisionen anlände blevo canadensarna tillräckligt starka för att bilda en särskild armékör. General Byng blev deras chef och under hans befäl flyttade de till Somme. Träffa ni en canadisk soldat, så fråga honom, vad han tycker om general Byng. De älska honom varanda en.

Under honom hade de en lång rad hårda och segerrika strider vid Somme, Arras och Lens.

De voro med om tanks första uppdragen och hjälpte dem att ta Courlette.

Deras nästa strid var erövringen av Vimy-ridge, en av de viktigaste höjderna på hela fronten. Genom övervinningen av Pett Vimy (den som kalla "the Pimple" (finnen), Hill 70 och Bois des Hondelles fortsatte de omringandet av Lens.

I oktober avlöste de australierna vid Paschendaele och togo byn den 5 och 6 november.

Sedan dess ha de övertrunnit kring Lens. Trakten kring Vimy-ridge betrakta de nu nästan som en bit Canada, så hemmastada ha de hunnit göra sig där.

Canadensarna sticka inte under stol med sitt hat till tyskarna. Redan i det första morgontåg, då tyskarna släppte lös sina vidriga giftgaser, gjorde dem ursinniga. Det var inte "fair play", det var mot spellets regler. Men om tysken ville ha det på det viset, så skulle han få det så grundligt att han blev led på det. Canadensarna voro bland de första på denna sida, som skaffade sig gas utav svara med, och under de senaste åren ha de fullkomnat sig med användningen av alla sorters "döfter", som tyskarna vid Lens torde ha en del tråkiga minnen av.

Deras känslor för tyskarna ha inte blivit vänligare med tiden. Just nu stå de på kokpunkten och jag beklagar de tyska trupper, som canadensarna få utslädda sitt samlade raseri på. Det är ett nytt fullt streck som har retat upp dem: lufthöbarmang av ett sjukhus, där många sårade och sjuksköterskor blevo dödade.

I går hade jag tillfälle att följa en canadisk fältmanöver bakom fronten. Det var säkerligen det yppersta i den vägen jag någonsin sett — och jag har varit med om åtskilliga både som deltagare och som åskådare.

Vad jag först lade märke till var människans fysik. De voro i allmänhet storvuxna, mycket kraftiga, samt sällsynt väl utvecklade och tränade. I konsten att ta betäckning och beugnå sig av terrängen voro de säkert minst lika skickliga som deras förfäder på jaktmarkerna och byggnaderna, som slogos mot indianerna för ett par hundra år sedan. Vid ett tillfälle såg jag ett helt kompani spårloft försvinna på en flat äng ett kort stycke ifrån mig. Hur de buro sig åt att finna betäckning där är mig ofattligt, men varken en armåge, en axel, en kulspåra eller en hjälm syntes.

De enskilda soldaternas och underbefälens inställning var stortart, i synnerhet då det gällde att finna effektiva placeringar för maskingevären. Var enda man gick upp i manövern med det mest intensiva intresse och samma allvar som hade han haft tyskar framför sig i stället för kamrater.

Samarbetet mellan officerarna och deras män var ovanligt gott. Jag såg med avskilt samarbete, ty den ögonblickliga intelligenta lydnaden var inte en blind disciplin för disciplinens skull. Soldaterna förstodo varför de skulle göra var särskilt manöver och hur de skulle göra den, de fattade blicksnabbt hur viktig och nyttig den var och utförde sina chefers korta anvisningar på ett intelligent sätt.

Också de stora dragen av manövern voro mycket skickligt genomförda. Officerarna hade klar överblick av situationen, beslöto och handlade raskt. De anfallande trupperna gick fram med sådan fart, utnyttjande genast

varje framgång med sådan energi, att de aldrig gävo fienden tid att organisera sitt försvar.

På själva manövern följade jag utrens träffa en mycket känd och högt uppsatt canadisk general.

Jag begagnade tillfället att fråga honom om en del saker jag hade på hjärtat. Först och främst: Fanns det något spår till sanning i de tyska påståendena, att canadensarna ansågo sig illa behandlade av engelsmännen och att canadensiska trupper kastades in i de blodigaste drabbningar och farligaste ställningar för att uppföras så att engelsmännen skulle spara sina egna.

— Vi ha aldrig begärt annat, sade generalen, än att vara som en del av den brittiska armén och behandlas på precis samma sätt som de andra trupperna. Vi ha aldrig blivit mer utslädda än de engelska, skotska eller australiska trupperna, det är lätt att konstatera för var och en som har minsta begrepp om vår historia under kriget. I denna sista offensiven ha vi hittills inte fått vara med alls — med undantag av en liten del av vårt kavalleri. Men jag hoppas att vår tur kommer snart. Och det hoppas varenda man i hela vår kär. Fråga vem ni vill, så får ni höra.

Jag begagnade senare tillfället att fråga många officerare och soldater, och fick av varenda en samma svar som av deras generaler.

— Vi kände inte mycket till England och engelsmännen innan vi kommo hit. De flesta av oss hade aldrig varit i England. Jag själv hade inte varit i Europa förr än 1915. — Nu ha vi lärt känna dem och tycka om dem. Vi ha sett dem slåss och beundrat deras mod och utställighet. Vi ha varit vapenbröder i många hårda strider. Och den vänskap som lägges till grund på slagfältet är starkare än någon annan.

— Detsamma har fransmännen. Jag hade en helt annan idé om fransmännen och i synnerhet om de franska kvinnorna, innan jag kom hit. Nu har jag sett hur tappra, husliga och arbetsamma kvinnorna äro, huruvida storartade soldater männen äro. Man visste fört ut att de voro tappra soldater i anfäll, men vem kunde ana att de skulle vara lika storartade, ja än nu bättre i försvar. Vad de utmärktaste omständigheter är bland det ståtligaste några trupper i världshistorien presterat.

— Vad beträffar förhållandet mellan våra soldater och civilbefolkningen så har det alltid varit det bästa möjliga.

— Nej, vi ha inget ägg varken till engelsmän eller till fransmän, tvärtom, de äro våra bästa kamrater och vänner. Men vi hata tyskarna, ett folk som kan begå sådana brott, som härom natten, då de kastade bomber på en plats, långt bakom fronten, där det inte fanns annat än sjukhus, sårade och sjuksköterskor. Ett sådant folk är en kraftböld på världens kropp; varenda nation med respekt för sig själv och sin heder måste slåss för att skära bort den och göra den oskadlig. — Vi kommo inte hit för att slåss för England, Skottland och Irland, vi kommo för att slåss för Brittiska kejsardömet. Men vi lärde oss snart att det inte bara är för Brittiska kejsardömet vi slåss, utan för hela världen. Det känner var man i hela canadiska lären.

— Det är möjligt att en del folk i det gamla landet kommer att vilja göra affärer med tyskarna efter kriget, men Canada kommer aldrig att förlåta tyskarna om inte deras hjerta förändras i grund.

— Om det blir revolution, en demokratisk regim i Tyskland? frågade jag.

— Ja, det är vad jag menar med att deras hjerta förändras, sade generalen.

Vid generalens bild såg jag en gammal vacker gentleman i svart presterlig dräkt. Man sade mig att det var en biskop.

— Katolikerna i Canada ha slagit om, sade generalen. De komma med oss nu, med alla krafter. De franska canadensarna ha varit litet tröga förut, som ni väl vet. De hade levat i många generationer i Canada och förlorat all kontakt med Frankrike. Immigratorerna till Frankrike var obetydliga. Presterna voro mot kriget. Men de fransktalande canadensarna, som gått med, skötte sig stortart, särskilt vid Courcellette och föresten över allt där de voro med. Deras exempel verkade på dem därhemma. Men så länge presterna stretade emot gick det trögt med rekrutteringen bland fransktalande i Canada. Nu ha presterna givit med sig och börjat arbeta för oss. Det är därför biskopen är här ute för att se kriget och arbeta på närmare mål.

Mitt allmänna intryck av canadensarna är att jag hittills aldrig sett något som verkligen i så hög grad motsvarar den gamla frasen: "Trupperna brinna av stridslust. Översatt på mer vardagligt språk. Canadensarna äro otåliga att få vara med om det stora slaget, urständigt över det sista tyska dådet mot deras sårade och deras kära sjuksköterskor och längta att få ge utlopp åt sina känslor på ju fler tyskar dess bättre.

På militärt språk torde det betyda: moralen är synnerligen hög. Canadensarna äro fulla av självförtroende. Var enskild soldat känner sig gott nog att sköta vilken tysk som helst, och deras förtroende till kärns duglighet är absolut obegränsat. Det är heller inte alldeles obegränsat. Hittills har aldrig en tysk

levande satt sin fot i en canadisk skyttegrav — annat än som fånge. Aldrig har canadensarna förlorat en fotbredd mark utan att ta den tillbaka igen. Aldrig ha de anfällt utan att nå alla sina objekt.

I mycket påminna canadensarna om amerikana. Likheterna ligga i just de egenskaper, som göra goda soldater.

Canadensarna ha nog givit tyskarna en försök av vad amerikanska komma att bjuda dem på.

Nordbor i Förenta Staterna

Till bitr. brandmarskalk i Allegheny county, Pa., har mrs Anders M. Peterson i Bellevue utnämns. Hon är antagligen den första kvinna i landet som erhållit liknande uppdrag.

Ett nytt varv för befattning har inkorporerats med kapital av \$100,000 av G. E. Kastengren, Israel Nelson, Louis Rolfe och Jeremiah Miller, alla i Seattle, samt C. E. Högberg i Tacoma.

Lutherförbundet inom Augustanasynoden i Illinoiskonferens hålla sitt 11:te årsmöte den 19-22 sept. i sv. luth. Bethelkyrkan vid S. Peoria och 62nd st., Chicago. Som president Josiah Odén.

Logen Progress, S. F. A., i Worcester, uppsatte en tjänsteflagga med 49 stjärnor vid sitt möte i Greendale Village i Improvement hall i tisdags kväll å d. Logen har alltså 49 medlemmar ute i krigstjänst.

Då ett järnvägståg sistlidna veckan i närheten av Carlton, Minn., överkördes, blev Fred Nelson oömblickligen dödad och hans hustru samt mrs Gustav Fogelberg och Gustav Holm, alla från South Range, Minn., svårt sårade.

Vid primärvalet i Kearney county, Nebr., erhöi Ernest Peterson republikanska nominationen för countykassör, Frank R. Anderson republikanska nominationen för supervisor och Minnie C. Norlin republikanska nominationen för countysuperintendent.

En svensk sjuksman från New York vid namn Carl Bergström köpte häromdagen i Providence, R. I., en revolver, betalade \$4 för vapnet. Några timmar senare häktades han för att bära ett dylikt mordvapen och fick till straff fängelse med \$40.

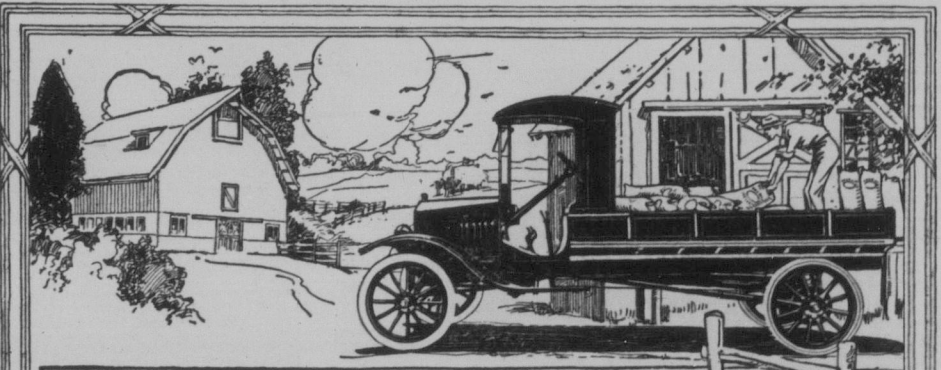
S. F. A.-logen Thule i Springfield, Mass., höll i söndags en men fest, varvid en delegation från logen Svårlod i New Haven, Conn., överlämnade ordens vandringsskåp. Bland de närvarande märktes distriktsförbunden Luthar Hedberg från Waterbury, Conn.

Djävls flykt. Två unga flickor vid namn Irene Byrd och Maud Hill, 19 och 20 år gamla, som voro på väg till staten Washingtons träningskola för flickor från San Francisco, där de häktats i en samre danssalong, hoppade i söndags kväll å d., då tåget under mids färd passerade East Main st. i Portland, Ore., ned på marken och sprung upp i en automobil, som där väntade på dem. Bilen försvann sedan med svindlande fart. Den ena

FARMLAND Och deras förhållande till förvaltare. The Standard Trusts Company FÖRVALTARE EXEKUTÖRER 346 MAIN STREET, WINNIPEG. Kapital \$1,000,000. Reserv \$600,000. Avdelningskontor: Saskatoon, Lethbridge, Edmonton, Vancouver.

Dr. Philip A. Eckman Skandinavisk Tandläkare Tändernas vård får icke försummas, om ni önskar behålla eder goda hälsa. Dr. PHILIP A. ECKMAN Manitoba Hall Block, 293 Portage Ave., Winnipeg, Man.

hade rymt från träningskolan och var 1887-88 redaktionssekreterare vid Borås Tidning. På våren 1889 reste han till Amerika. Där innehade han först anställning som ritare hos De Laval Separator Co., och åren 1890-91 innehade han enhandels befattning hos Dickson Manufacturing Co. i Scranton, Pa. Han antog därpå plats som ritare vid International Correspondence Schools i samma stad och tjänstgjorde som sådan från 1892 till 1897, då han utnämndes till förordnadare för maskin, ritnings- och konstruktionskolor, vilken syssla han till sin död innehade. Ingeniör Kjellstedt var intresserad filatelist samt ombud i Amerika för såväl Sveriges filatelistförening i Stockholm som Royal Philatelic Society i London och har av den senare föreningen hedrats med utnämning till "fellow". Ävenså var han internationell sekreterare i American Philatelic Society, mångårig medarbetare i svensk Filatelistisk Tidskrift och huvudredaktör för den amerikanska tidskriften The Stamp Journal. Han har i Sverige utgivit ett häfte dikter med titeln "Böljeslag", en skrift Filatelisternas sällskap i Norge och ett Studium (tvenne uppslag till Sverige och en i Norge) samt en del översättningar och smärre skrifter.

En Truck för Farmaren

FARMEKIPERING, som berör tid- och arbetsbesparing och därför en penningbesparing, måste noga undersökas av den moderne farmaren.

Farmvagnen, som i åratl var den nyttigaste av all farmekipering, ersättes nu på de bästa farmarna av en stark, pålitlig motortruck. Trucken skall köra alla farmprodukter — frukt, säd, grönsaker, gödsel och ved — omkring farmen eller till staden många mil bort på halva tiden och till mindre kostnad.

FORD-ONE-TON truck är ett snabbt, ekonomiskt och mycket tillförlitligt transporteringsmedel. En av dessa på eder farm skall spara veckor av tid under en enda säsong och skall sätta eder istånd att genomgå arbetarkriser med mindre svårighet.

FORD TRUCK är försedd med endast en chassis. Detta tillåter eder att välja vilken som helst av de många stilar, som speciellt teknats för Ford truck och redan äro i marknaden. Sålunda kan ni sätta på en, som bäst lämpar sig för eder.

Alla priser äro underkastade krigsskatter utom Truck och Chassis.

Ford Motor Company of Canada, Limited Ford - - - Ontario

Table with Ford logo and prices for various truck models: 1-Ton Truck \$750, Runabout \$600, Touring \$690, Coupe \$875, Sedan \$1075, Chassis \$625. F. O. B. Ford, Ont.